

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 140/378
komudagur 22.11.2011

Reykjavík, 22. nóvember 2011

Efni: Umsögn Samtaka verslunar og þjónustu um tillögu til þingsályktunar um hitaeiningamerkingar á skyndibita, 24. mál

SVP – Samtök verslunar og þjónustu vísa til erindis atvinnuveganefndar Alþingis, dags. 15. nóvember sl., þar sem óskað er umsagnar samtakanna um tillögu til þingsályktunar um hitaeiningamerkingar á skyndibita, 24. mál.

SVP hafa kynnt sér efni framangreindrar tillögu og vilja samtökin koma á framfæri eftirfarandi athugasemdum.

Í umræddri tillögu segir orðrétt eftirfarandi: „*Alþingi ályktar að fela velferðarráðherra að beita sér fyrir því að sölustaðir sem selja skyndibita upplýsi á áberandi stað um magn hitaeininga í skyndibitaréttum sem þar eru seldir.*“ Af orðalagi þessu má ráða að undirorpnir gildissviði tillögu þessarar eru því allir sölustaðir sem selja skyndibita. Hins vegar segir í athugasemdum við tillöguna að flutningsmenn telji tímabært að íslensk stjórnvöld taki af skarið og hefji samstarf við skyndibitakeðjur hér á landi um að merkja með hitaeiningainnihaldi skyndibitana sem þær selja. Af þessum athugasemdum má aftur á móti ráða að tillagan taki því almennt til skyndibitakeðja hér á landi.

Með tilvísun til skyndibitakeðja er því eðli málsins samkvæmt vísað til starfsemi sem starfrækt er á fleiri en einum sölustað og hefur það að markmiði að selja skyndibita. Samkvæmt orðanna hljóðan taka því kröfur þessar ekki til annars konar sambærilegrar starfsemi. Er því álitamál hvort umrædd tillaga taki þá ekki til smærri staðbundinna sölustaða, s.s. vegasjoppur, söluvagna o.s.frv. Að sama skapi liggur ekki fyrir samkvæmt tillögunni eða athugasemdum við hana hvort kröfur þær sem þar er kveðið á um taki einnig til sölu á tilbúnum mat í matvöruverslunum.

Þá telja SVP mikilvægt að þess sé gætt að sömu kröfur verði gerðar til þeirra sölustaða, hvort sem það eru skyndibitakeðjur eða matsölustaðir, sem bjóða upp á sambærilegar vörur. Þannig getur neytandi eftir atvikum keypt sömu eða sambærilega vöru á skyndibitastað sem og á öðrum veitingastað.

Þá er í athugasemdum við tillöguna vísað til sambærilegra krafna sem gerðar eru til skyndibitakeðja í öðrum löndum og segir þar m.a. að í Bandaríkjunum er gert ráð fyrir að skyndibitakeðjur sem í eru meira en 20 útsölustaðir upplýsi um og merki hitaeiningainnihald skammtanna sem þar eru seldir. Samkvæmt þessu eru afmarkaðir nánar þeir aðilar sem kröfur þessar taka til og því er nauðsynlegt að slíkt hið sama verði gert hér á landi þannig að ekki sé vafa háð til hvaða aðila kröfur þessar ná.

Telja SVP því mikilvægt að samræmis sé gætt í orðalagi tillögunnar sem og athugasemdum við hana þannig að ljóst verði til hvaða starfsemi henni er ætlað að taka til enda, eins og að

framan greinir, óljóst hvort henni sé ætlað að taka til afmarkaðs hóps söluaðila eða allra aðila sem selja skyndibita óháð umfangi eða stærð viðkomandi aðila.

Þá segir einnig í athugasemdum við tillöguna að mikil umræða hefur átt sér stað í Bandaríkjunum, innan Evrópusambandsins og víðar um skyndibitastaði og hafa nokkur ríki átt samvinnu við skyndibitastaðina um að auðvelda neytendum að átta sig á hitaeiningainnihaldi matarskammtanna sem þar eru seldir. Kemur þar fram að í áratugi hefur þótt rétt og sjálfsagt að upplýsa um ýmiss konar innihald matvöru sem seld er í verslunum en litlar sem engar upplýsingar hafa fengist um mat sem er seldur á veitingastöðum.

Af þessu má ráða að tilgangur þess að veita upplýsingar um hitaeiningainnihaldi skyndibita sé m.a. að samræma slíka upplýsingagjöf við það sem þekkist varðandi upplýsingar á matvælum í matvörubúðum. Í þessu samhengi benda SVP á að í reglugerð um merkingu matvæla, nr. 503/2005, er kveðið á um reglur varðandi merkingar matvæla sem dreift er til neytenda og atriði viðvirkjandi kynningu og auglýsingu þeirra. Reglugerðin er sett með stoð í 14. gr. laga um matvæli, nr. 93/1995. Í 5. gr. reglugerðarinnar segir m.a.: *Merking skal vera greinileg og læsileg og hana má ekki á nokkurn hátt dylja, hylja eða slíta úr samhengi við annað les- eða myndmál. Hún skal vera á íslensku, ensku eða Norðurlandamáli, öðru en finnsku, en þó er heimilt að upplýsingar séu gefnar á fleiri en einu tungumáli.* SVP telja mikilvægt að tryggja samræmi varðandi merkingar á annars vegar skyndibita og hins vegar annarra matvælum, þ.m.t. varðandi á hvaða tungumáli upplýsingar eru gefnar. Ítreka SVP að lögum samkvæmt er heimilt að veita slíkar upplýsingar á umbúðum matvæla á íslensku, ensku eða Norðurlandamáli, öðru en finnsku.

SVP ítreka að samtökin leggjast ekki gegn markmiði umræddrar tillögu til þingsályktunar. Hins vegar leggja SVP áherslu á að verði umrædd tillaga samþykkt þá verði tryggt að framkvæmd hennar verði með eins einföldum hætti og hægt er og að kostnaði fyrir fyrirtækin haldið í lágmarki.

Að öðru leyti gera SVP ekki frekari athugasemdir við efni framangreindrar tillögu til þingsályktunar að svo stöddu.

Virðingarfyllst,
f.h. SVP

Lárus M.K. Ólafsson
lögfræðingur